

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Karla Šimky a soudců Tomáše Kocourka a Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **System4u a. s.**, sídlem Lidická 1879/48, Brno, zast. JUDr. Alešem Ondrušem, advokátem se sídlem Bubeníčková 502/42, Brno, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 9. 2025, č. j. 10000/7783516/25/352/DT, o námitce podjatosti ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 31 Ad 7/2025,

t a k t o :

Soudci Krajského soudu v Brně Mgr. Petr Šebek a Mgr. Jan Jirásek, Ph.D. **nejsou vyloučeni** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 31 Ad 7/2025.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně se žalobou podanou u Krajského soudu v Brně (dále též „krajský soud“) domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalované. Tím bylo rozhodnuto o nevyhovění námitkám podaným žalobkyní proti výkazu nedoplatků.

[2] K žalobě proti rozhodnutí žalované žalobkyně připojila námitku podjatosti soudců Petra Šebka, Jana Jiráska a Václava Štencela. Jejich podjatost spatřuje v tom, že její kauzou se krajský soud již jednou zabýval, v řízení vedeném pod sp. zn. 31 Ad 5/2023. V něm krajský soud původně vydal zamítavý rozsudek, který byl ale Nejvyšším správním soudem zrušen a věc vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení. Dalším rozsudkem pak krajský soud zrušil předchozí rozhodnutí žalované. V tomto rozsudku ale senát, který věc rozhodoval, vyjádřil odmítavé právní hodnocení nároků žalobkyně na vrácení požadovaného přeplatku. Takové vyjádření bylo podle ní zcela nadbytečné a týkalo se právní otázky, která je nyní předmětem žaloby před krajským soudem.

[3] Podle žalobkyně tak uvedení soudci rozhodovali o projednáváné věci již v předchozím řízení (sp. zn. 31 Ad 5/2023) a jsou vyloučení z projednání žaloby ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“). V odůvodnění rozsudku tito soudci již jednou zhodnotili projednáváné právní nároky žalobkyně, čímž získali i konkrétní poměr k této věci.

[4] K této námitce se vyjádřili soudci Petr Šebek a Jan Jirásek tak, že jim nejsou známy žádné důvody, pro které by bylo možné pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyjádření soudce

Václava Štencela krajský soud nevyžadoval, vzhledem k tomu, že se na projednání a rozhodnutí věci již podílet nebude (z úřední činnosti je soudu známo, že soudce Václav Štencel je od 1. 7. 2025 dočasně přidělen k Nejvyššímu správnímu soudu a s účinností od 1. 1. 2026 k tomuto soudu přeložen). Proto se jeho podjatostí Nejvyšší správní soud nebude zabývat.

[5] Námitka podjatosti není důvodná.

[6] Dle § 8 odst. 1 s. ř. s. platí, že *soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.* (zvýraznění přidáno Nejvyšším správním soudem)

[7] „Předchozí soudní řízení“ ve smyslu § 8 odst. 1 věty druhé s. ř. s. je nutné vykládat instančně. *„Vyloučen by tak byl soudce, který by o téže věci rozhodoval nejprve v řízení u krajského soudu a následně pak v řízení kasačním u Nejvyššího správního soudu.“* (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2011, č. j. Nao 9/2011-148, ale také například žalobcem uvedené usnesení ze dne 2. 9. 2004, č. j. Nao 13/2004-54). Podjatost soudce kvůli podílu na předchozím soudním řízení je tedy dána tím, že soudce nemůže na jiném stupni soudní hierarchie rozhodovat (přezkoumávat rozhodnutí) o totožné věci, na jejímž posouzení se podílel na odlišném stupni (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2005, č. j. Nao 56/2004-54, č. 545/2005 Sb. NSS, ze dne 8. 2. 2022, č. j. Nao 243/2021-111, nebo ze dne 9. 1. 2025, č. j. Nao 180/2024-77). Pokud se soudce podruhé na téže soudní instanci podílí na rozhodování téže věci nebo na skutkově či právně obdobné věci totožného žalobce, je to zcela standardní; jedná se o „jinou věc“ ve smyslu věty třetí citovaného ustanovení, a nemůže tedy způsobit podjatost soudce.

[8] Žalobkyně se proto mylí, má-li za to, že soudci Petr Šebek a Jan Jirásek se podíleli na projednání a rozhodování věci v předchozím soudním řízení jen z důvodu, že již v minulosti projednávali a rozhodovali skutkově a právně obdobnou věc žalobkyně.

[9] Ani námitka, že se soudci již k projednávané právní otázce vyjádřili v „předchozím řízení“, čímž získali konkrétní poměr k věci, není důvodná. Podle § 8 odst. 1 věty první s. ř. s. *soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti.*

[10] Poměr soudce k věci je nepochybně dán tehdy, pokud je soudce přímo jedním z účastníků řízení nebo by mohl být osobou zúčastněnou na řízení, resp. by se rozhodnutí mohlo jinak přímo či nepřímou dotknout jeho subjektivních práv nebo povinností, eventuálně jeho zájmů (KÜHN, Z., KOCOUREK, T. a kol. *Soudní řád správní: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2025-11-18]. ASPI_ID KO150_2002CZ. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X).

pokračování

[11] Tuto námitku žalobkyně opírá o argument, že soudci se v „předchozím řízení“ v rozsudku vyjádřili k právní otázce, kterou mají nyní znovu přezkoumat. To však nezakládá důvod pochybovat o jejich nepodjatosti.

[12] Je podstatou soudcovského rozhodování a jedním z jeho účelů, že soud v odůvodnění svého rozhodnutí posoudí právní otázku, kterou má za pro věc významnou. Bez toho by ostatně rozhodnutí mohlo být nepřezkoumatelné. Pak je ale také velmi dobře možné a zcela v souladu se zákonem, že, že stejní soudci budou v téže instanci opakovaně posuzovat stejnou právní otázku, k níž se dříve vyjadřovali v jiných svých rozhodnutích. Poprvé i podruhé jsou povinni rozhodnout nezávisle, uvážit relevantní skutkové otázky i právní argumenty a svůj závěr přezkoumatelně odůvodnit. Samotné zopakování již dříve vyjádřeného právního názoru nelze za běžných okolností považovat za důvod pochybovat o nepodjatosti soudce. Naopak, z pohledu právně sociologického lze považovat za pochopitelné, že pokud soudce jednou zaujal promyšlený a odůvodněný právní názor, obvykle na něm setrvá, nebude-li mít rozumný důvod k jeho přehodnocení.

[13] Soudci Petr Šebek a Jan Jirásek tedy nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. prosince 2025

Karel Šimka
předseda
senátu